

DEE-001-001568

Seat No. _____

B. A. (C.B.C.S.) (Sem. V) Examination

May / June – 2015

Sociology (Optional) : Paper - XIV

(Sociology of Religion)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001568

Time : 2½ Hours)

(Total Marks : 70

સૂચના : દરકે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧ નીચેના MCQsના જવાબ આપો :

૨૦

(૧) કાર્લ માર્ક્સે ધર્મનું કયા માપદંડથી મૂલ્યાંકન કર્યું છે ?

- (A) સામાજિક (B) આર્થિક
(C) રાજકીય (D) નૈતિક

(૨) ભારતમાં મુખ્ય કેટલા ધર્મો છે ?

- (A) પાંચ (B) છ
(C) સાત (D) આઠ

(૩) ધર્મ માત્ર નો વિષય છે.

- (A) વિજ્ઞાન (B) બુદ્ધિ
(C) શ્રદ્ધા (D) તર્ક

(૪) નાગરિક ધર્મનાં ઈશ્વર છે.

- (A) કાનૂન (B) રાષ્ટ્ર
(C) સંસદ (D) ન્યાયાલય

(૫) કોમ્પ્ટેનો ધર્મનો અભિગમ છે.

- (A) ઐતિહાસિક (B) ઉત્ક્રાંતિ+ઐતિહાસિક
(C) કાર્યાત્મક (D) તુલનાત્મક

- (દ) ભારતમાં ધર્મનાં સમાજશાસ્ત્રનાં અભ્યાસનો પ્રારંભ કોણે કર્યો છે ?
- (A) દુર્બિમ (B) મેક્સ વેબર
(C) શ્રીનિવાસ (D) એલ.પી. વિદ્યાર્થી
- (૭) ધર્મનાં ઉદ્ભવ અંગેના મુખ્ય કેટલા સિદ્ધાંતો છે ?
- (A) એક (B) બે
(C) ત્રણ (D) ચાર
- (૮) પર્યાવરણ દિવસ એ નો ઉત્સવ છે.
- (A) હિન્દુ (B) નાગરિક
(C) પારસી (D) જૈન
- (૯) ખ્રિસ્તી ધર્મ વર્ષથી વધુ જૂનો છે.
- (A) એક હજાર (B) બે હજાર
(C) ત્રણ હજાર (D) પાંચસો
- (૧૦) પશ્ચિમમાં મૂડીવાદ વિકસાવવામાં કયા સંપ્રદાયે મહત્વનો ફાળો આપ્યો છે ?
- (A) કેથોલીક (B) પારસી
(C) પ્રોટેસ્ટન્ટ (D) ઈસ્લામ
- (૧૧) ભારતમાં સામાજિક સ્તરીકરણ ના પાયા પર રચાયેલું છે.
- (A) જૂથ અને જૂથ (B) જ્ઞાતિ અને વર્ગ
(C) જ્ઞાતિ અને જૂથ (D) વ્યક્તિ અને જૂથ
- (૧૨) વિશ્વ ધર્મ પરિષદમાં કોણે સાર્વત્રિક ધર્મ રજૂ કર્યો હતો ?
- (A) સ્વામી વિવેકાનંદ (B) દયાનંદ સરસ્વતી
(C) રાજારામ મોહનરાય (D) ઈશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગર
- (૧૩) માનવતાનો ધર્મ એ રજૂ કર્યો છે.
- (A) દુર્બિમ (B) કોમ્ટ
(C) મેક્સ વેબર (D) કાર્લ માર્ક્સ

(૧૪) બ્રિટીશ શાસન પૂર્વેનો ભારતીય સમાજ કેન્દ્રી હતો.

- (A) જ્ઞાતિ (B) વ્યક્તિ
(C) રાજ્ય (D) ધર્મ

(૧૫) જૈનો માટે ધર્મનું હાર્દ છે.

- (A) ઉપવાસ (B) ઉપાસના
(C) હિંસા (D) અહિંસા

(૧૬) બિન સાંપ્રદાયિકતાવાદનું મહત્વનું લક્ષણ છે.

- (A) જ્ઞાતિવાદ (B) પ્રકૃતિવાદ
(C) બુદ્ધિવાદ (D) વ્યક્તિવાદ

(૧૭) કુરાનનું મૂળ સૂત્ર કે ફરમાન છે.

- (A) કલમા (B) તલાક
(C) નમાજ (D) રોજા

(૧૮) વિશ્વના મોટાભાગના ધર્મો કયા પ્રકારના છે ?

- (A) એકેશ્વરવાદી (B) અનેકેશ્વરવાદી
(C) પ્રકૃતિવાદી (D) આત્મવાદી

(૧૯) ધર્મનાં ચાર લક્ષણો કોણે વર્ણવ્યા છે ?

- (A) ગ્રેસડેવી (B) મેક્સ વેબર
(C) દુર્ષિમ (D) જહોનસન

(૨૦) દક્ષિણ ભારતનાં કુર્ગ લોકોમાં ધર્મ અને સમાજ અંગેનો અભ્યાસ કોણે કર્યો છે ?

- (A) એસ.સી. દુબે (B) નિસ્બેત
(C) એમ.એન. શ્રીનિવાસ (D) ટાયલર

- ૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો : (કોઈ પણ એક) ૧૦
- (૧) ધર્મનાં સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી. કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
- (૨) ધર્મનાં સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી. તેનું સ્વરૂપ સમજાવો.
- ૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો : (કોઈ પણ એક) ૧૦
- (૧) ધાર્મિક સંગઠનોની ચર્ચા કરો.
- (૨) ધર્મ અને સામાજિક સ્તરીકરણની ચર્ચા કરો.
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો :
- (અ) કોઈ પણ એક : ૮
- (૧) કાર્લ માર્ક્સનો ધર્મનો સિદ્ધાંત
- (૨) મેક્સ વેબરનો ધર્મનો સિદ્ધાંત
- (બ) કોઈ પણ એક : ૮
- (૧) ધર્મ અને રાજકીય જીવનની ચર્ચા કરો.
- (૨) ધર્મ અને નીતિ.
- ૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
- (૧) ધાર્મિક મૂળભૂતવાદ
- (૨) ધર્મ સંબંધિત સમસ્યાઓ ટૂંકમાં વર્ણવો
- (૩) કોમવાદ
- (૪) બિન સાંપ્રદાયિકતાવાદ.

- (8) Environment Day is the festival of _____.
- (A) Hindu (B) Civilian
(C) Parsi (D) Jain
- (9) Christian religion is more than old _____ years.
- (A) One thousand (B) Two thousand
(C) Three thousand (D) Five hundred
- (10) Which culture does important contributed for development of capitalism in the west ?
- (A) Katholic (B) Parsi
(C) Protestant (D) Islam
- (11) Social stratification has structured on basis of the _____ in India.
- (A) Group and Group
(B) Caste and Class
(C) Caste and Group
(D) Individual and group
- (12) Who had presented the Universal Religion in the world religion conference ?
- (A) Swami Vivekanand
(B) Dayanand Saraswati
(C) Raja Ram Mohan Roy
(D) Ishwar Chandra Vidhyasagar
- (13) _____ has represented the religion of humanity.
- (A) Durkheim (B) Comte
(C) Max Weber (D) Karl Marx

- (14) Indian society has been _____ oriented before British Rule.
- (A) Caste (B) Person
(C) State (D) Religion
- (15) The Heart of religion is the _____ for the Jain.
- (A) Fast (B) Prayer
(C) Violence (D) Non-violence
- (16) _____ an important characteristics of secularism.
- (A) Casteism (B) Naturalism
(C) Intellectualism (D) Individualism
- (17) _____ is main Sutra of Farman of the Quran.
- (A) Kalma (B) Talaak
(C) Namaz (D) Roja
- (18) Which type is the majority of religion in world ?
- (A) Akeshwarvadi (B) Anekeswarvadi
(C) Naturalism (D) Spiritualism
- (19) Who describe the four characteristics of the religion ?
- (A) Grace Dewy (B) Max Weber
(C) Durkheim (D) Johnson
- (20) Who has studied about religion and society of the Coorg people of South India ?
- (A) S.C. Dube (B) Nisbet
(C) M.N. Srinivas (D) Tylor

- 2** Give the answer of the following questions : (any one) **10**
- (1) Give the meaning of the sociology of religion and state its scope.
 - (2) Give the meaning of the sociology of religion and explain its nature.
- 3** Give the answer of the following questions : (any one) **10**
- (1) Discuss the religion organization.
 - (2) Discuss the religion and social stratification.
- 4** Write short note :
- (a) Any one : **8**
 - (1) Religion theory of Karl Marx
 - (2) Religion theory of Max Weber
 - (b) Any one : **8**
 - (1) Discuss the religion and political life.
 - (2) Religion and Moral
- 5** Write answers in short : (any two) **14**
- (1) Religion originalism
 - (2) Describe in short the religion related problems
 - (3) Communalism
 - (4) Secularism
-